

Τμήμα Κλασικών, Μεσογειακών κι Ανατολικών Σπουδών
Σχολή Φιλολογίας
Πανεπιστήμιο του Βρότσλαβ (Πολωνία)

Πρόσκληση ενδιαφέροντος
Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο

**“1018 – 2018: 1000η επέτειος των πολωνο-ελληνικών διπλωματικών επαφών.
1000 χρόνια ελληνικής παρουσίας στην Πολωνία”**

7-9 Νοεμβρίου 2018

Το καλοκαίρι του 1018 ο Πολωνός Βασιλέας Μπολεσλάβ Α΄ ο Γενναίος πήγε στο Κίεβο για να ενθρονίσει το γαμπρό του Σβιάτοπολκ Α΄ ως ηγεμόνα. Μετά την κατάληψη της πόλης σύμφωνα με το Γερμανό χρονικογράφο Θίετμαρ του Μέρσεμπουργκ, «ο Μπολεσλάβ κατάφερε επιτυχώς να αποστέλλονται αγγελιοφόροι στους πλησιέστερους ελληνικούς πληθυσμούς οι οποίοι θα έπρεπε να εκφράσουν τη φιλική τους διάθεση τους προς τον Πολωνό Βασιλέα ο οποίος από την πλευρά του θα διατηρούσε προς αυτούς την πίστη του και τη φιλία του επίσης. Σ'αντίθετη περίπτωση ο Πολωνός Βασιλέας ήταν αποφασισμένος να μεταβληθεί σε αμείλικτο εχθρό τους». Ο Γερμανός χρονικογράφος δεν κατέγραψε όμως, σε αντίστοιχη επιστολή του Πολωνού Βασιλέα, την απάντηση του Βυζαντινού αυτοκράτορα Βασιλείου Β΄ του Βουλγαροκτόνου, με τον οποίο η ηγεσία της πολωνικής δυναστείας των Πιάστ σύνηψε διπλωματικές σχέσεις στα πλαίσια του νεοσύστατου πολωνικού κράτους και της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας που στη Δυτική Ευρώπη θεωρήθηκε ως ένα ελληνικό κράτος. Στα τέλη του φθινοπώρου του έτους 1018, ο Μπολεσλάβ ο Γενναίος επέστρεψε στην Πολωνία. Ο Ρώσος χρονικογράφος Νέστωρ γράφει σχετικά: «Ο Μπολεσλάβ έφυγε από το Κίεβο παίρνοντας μαζί του τους θησαυρούς, το βογιάρo του Γιαροσλάβ, τις αδελφές του, αλλά και τον ιερέα Αναστάσιο από τον Ναό της Δεκάτης, αφού ο τελευταίος κατάφερε να κερδίσει με την κολακεία του την εμπιστοσύνη του Πολωνού Βασιλέα». Ο Αναστάσιος που αναφέρεται εδώ δεν είναι άλλος από τον ιερέα της βυζαντινής πόλης Χερσώνας (Χερσόνησος η Ταυρική), ο οποίος το 988 βοήθησε το στρατό του πρίγκιπα Βλαδίμηρος του Κιέβου στην κατάληψη της ομώνυμης πόλης ύστερα από πολιορκία. Μετά από τριάντα χρόνια διαμονής στο Κίεβο, ο Αναστάσιος μετακόμισε στην Πολωνία και πιο συγκεκριμένα εγκαταστάθηκε στην πόλη Λεδνίτσα σύμφωνα με ορισμένους ιστορικούς. Ο Αναστάσιος είναι ο πρώτος Έλληνας που μαρτυρείται ότι κατοικούσε στην Πολωνία.

Φέτος, θα γιορταστεί η 1000η επέτειος από αυτά τα δύο γεγονότα που σηματοδοτούν την κοινή ιστορία των Πολωνών και των Ελλήνων. Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να σας προσκαλέσουμε να

συμμετάσχετε στο διεθνές συνέδριο που είναι αφιερωμένο στη 1000η επέτειο των διμερών διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Πολωνών κι Ελλήνων αλλά και στη 1000η επέτειο της ελληνικής παρουσίας στην Πολωνία. Η διοργάνωση του συνεδρίου έχει προγραμματιστεί για τις 7-9 Νοεμβρίου 2018 στο Πανεπιστήμιο του Βρότσλαβ.

Στο μεταπολεμικό Βρότσλαβ εγκαταστάθηκε η πλειονότητα των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων οι οποίοι με την παρουσία τους κατάφεραν κι άλλαξαν την ιστορία της Πολωνίας. Επίσης στο Βρότσλαβ μεταφέρθηκε, ύστερα από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το προσωπικό του Πανεπιστημίου Ιωάννης Καζιμίρ της Λεόπολης, όπως κι οι τοπικές παραδόσεις του ελληνικού πληθυσμού των πόλεων της Πολωνολιθουανικής Συνομοσπονδίας.

Προσκαλούνται να συμμετάσχουν στο συνέδριο, όλοι οι ερευνητές των τομέων των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών οι οποίοι ασχολούνται με θεματικές συνύπαρξης των ελληνοπολωνικών τόπων. Το συνέδριο προβλέπεται να χωριστεί σε μία σύνοδο ολομέλειας αλλά και σε θεματικές συνεδρίες, όπως αναφέρονται παρακάτω:

1) Αρχαιολογία: α) επαφές μεταξύ Πολωνών και Ελλήνων πριν από το 1018, β) εμπορικές εξαγωγές από τις ελληνικές πόλεις προς τις περιοχές της σημερινής Πολωνίας, γ) εμπορικές εξαγωγές (π.χ. κεχριμπάρι από τη Βαλτική) από τα εδάφη της σημερινής Πολωνίας προς στις ελληνικές πόλεις και δ) προϊστορική μετανάστευση και διάδοση ιδεών μεταξύ του Αιγαίου Πελάγους και των παραποτάμιων περιοχών των Όδρα και Βιστούλα.

2) Ιστορία: α) η γνώση των πολωνικών χωρών στον αρχαίο ελληνικό κόσμο / αρχαιοελληνικές και βυζαντινές πηγές σχετικές με την ιστορία των παραποτάμιων περιοχών των Όδρα και Βιστούλα, β) επαφές μεταξύ Πολωνών και Βυζαντινών (Πολωνοί σταυροφόροι και προσκυνητές στα βυζαντινά εδάφη), γ) Πολωνοί και Έλληνες στις διαμάχες για την Ένωση των Εκκλησιών και τη Μεταρρύθμιση, δ) Έλληνες έμποροι στα πλαίσια της Πολωνολιθουανικής Συνομοσπονδίας (16^{ος} – 18^{ος} αι.), ε) Πολωνοί περιηγητές στον ελληνικό κόσμο, ζ) ο Πολωνικός Φιλελληνισμός, η) η Μεγάλη πολωνική Μετανάστευση κι ο ελληνικός κόσμος (1831-1870), θ) Έλληνες στην υπηρεσία της Τσαρικής Ρωσίας και της Πολωνίας, ι) οι ελληνοπολωνικές σχέσεις στην περίοδο του Μεσοπολέμου (1918-1939), κ) Πολωνοί και Έλληνες στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (1939-1945), λ) Ελλαδίτες Εβραίοι στη γερμανική ζώνη κατοχής της πολωνικής επικράτειας, μ) Έλληνες πρόσφυγες στη μεταπολεμική Πολωνία.

3) Ιστορία της τέχνης: α) η Βυζαντινή τέχνη στην Πολωνία, β) εμπνεύσεις της ελληνικής αρχαίας τέχνης στην Πολωνία, γ) συλλογές της αρχαίας ελληνικής και βυζαντινής τέχνης στην Πολωνία, δ) η πολωνική τέχνη στην Ελλάδα, ε) Έλληνες καλλιτέχνες στη σύγχρονη Πολωνία.

4) Ιστορία της εκπαίδευσης και των επιστημών: α) η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην Πολωνία, β) η κληρονομιά της αρχαίας Ελλάδας στην πολωνική αναγέννηση και στον πολωνικό κλασικισμό, γ) η πρόσληψη της ελληνικής φιλοσοφίας στην Πολωνία, δ) Πολωνοί αρχαιολόγοι και συντηρητές κι η αρχαία ελληνική και βυζαντινή κληρονομιά.

5) Γραμματολογία - Λογοτεχνία: α) η πρόσληψη της ελληνικής λογοτεχνίας (αρχαίας, βυζαντινής και νεοελληνικής) στην Πολωνία, β) ελληνικά μοτίβα στην πολωνική λογοτεχνία, γ) πολωνικά μοτίβα στην ελληνική λογοτεχνία, δ) Έλληνες συγγραφείς στα πολωνικά και Πολωνοί συγγραφείς στα ελληνικά (η ελληνική ως γλώσσα των Ανθρωπιστικών Επιστημών).

6) Μεταφρασιολογία: α) μεταφράσεις ελληνικής λογοτεχνίας (αρχαίας, βυζαντινής και νεοελληνικής) στα πολωνικά και β) μεταφράσεις της πολωνικής λογοτεχνίας στα ελληνικά.

7) Γλωσσολογία: α) ελληνικοί και σλαβικοί (πολωνικοί) γλωσσικοί παραλληλισμοί ινδοευρωπαϊκής προέλευσης, β) ελληνικά δάνεια στην πολωνική, γ) το φαινόμενο του εκπολωνισμού της ελληνικής ορολογίας και των ελληνικών Κυρίων Ονομάτων (προβληματική).

8) Βιβλιογραφία - Κωδικολογία: α) ελληνικά χειρόγραφα και παλαιότυπα σε πολωνικές συλλογές, β) ελληνικές εκδόσεις στα πλαίσια της Πολωνολιθουανικής Συνομοσπονδίας (16^{ος} – 18^{ος} αι.), γ) ελληνικά αρχεία στην Πολωνία, δ) πολωνικά αρχεία στην Ελλάδα.

9) Πολιτικές Επιστήμες: α) Διπλωματικές ελληνοπολωνικές σχέσεις, β) η ελληνική κοινή γνώμη για την Πολωνία τον 20ό αιώνα, γ) η πολωνική κοινή γνώμη για την Ελλάδα τον 20ό αιώνα, δ) η Πολωνία κι η Ελλάδα ως εταίροι του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

10) Οικονομία: α) η πολωνοελληνική οικονομική συνεργασία στην περίοδο 1918-2018.

Ο κατάλογος των παραπάνω θεματικών παραμένει ανοικτός στα πλαίσια της πρόσκλησης ατόμων που θα προτείνουν ένα διαφορετικό πεδίο έρευνας όπου συνδυάζονται και συνυπάρχουν η Πολωνία κι η Ελλάδα.

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να αποστείλουν τις αιτήσεις συμμετοχής τους στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση μέχρι τις 31 Μαΐου 2018:

hellada.polonia.1000.lat@gmail.com

Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται το ονοματεπώνυμο του συμμετέχοντος, ο επαγγελματικός φορέας στον οποίο εργάζεται, ο τίτλος της ομιλίας και μια περίληψη στα ελληνικά (μέχρι 200 λέξεις). Η Επιστημονική επιτροπή του συνεδρίου θα αποφασίσει μέχρι τις 15 Ιουνίου του τρέχοντος έτους εάν θα αποδεχθεί την αίτηση.

Ως γλώσσες του συνεδρίου ορίζονται η πολωνική, η ελληνική κι η αγγλική. Όσοι σύνεδροι επιθυμούν να παρουσιάσουν ανακοίνωση στην πολωνική ή στην ελληνική θα κληθούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά επίσης πλήρη περίληψη των κειμένων τους 10 ημέρες το αργότερο, πρίν από την έναρξη του συνεδρίου, ώστε να μπορεί να μεταφραστεί στην αγγλική και να διατεθεί από τους διοργανωτές στο κοινό.

Έξοδα συνεδρίου: 95 EUR (περιλαμβάνονται: γεύματα και δημοσίευση των πρακτικών του συνεδρίου).

IBAN: PL 80 1090 2398 0000 0001 2002 5457

SWIFT: WBKPPLPP

Οργανωτική Επιτροπή:

Prof. UW r. dr hab. Gościwit Malinowski

Prof. UW r. dr hab. Ilias Wrazas

Dr Kiriakos Papoulidis

Dr Małgorzata Zadka

Dr Ita Hilton

Mgr Oskar Struzik